

EGYHÁZMEGYEI HÍREK

Megjelenik
minden hónap
első szombatján

OKTÓBER ÜZENETE

„Vigyázzatok, tartsatok ki állhatatosan a hitben, viselkedjétek bátran, legyetek erősek. Minden dolgotokat intézzétek szeretettel!” (1Kor 16,13-14).

Megáldották a felújított egri bazilikát

Egyházmegyei találkozóra hívta a híveket Ternyák Csaba érsek szeptember 28-án. Az összejövetelnek a megújult egri bazilika adott helyet. A szentmise előtt Ficzek László általános helynök számolt be a felújításról, melynek eredményeként az épület teljes körben megújult. Először a templom főbejáratától a kupoláig tartó épületbelsőit újították fel, majd 2022 nyarán került sor a szentély és a déli bejárat helyreállítására.

A megáldási szentmisét a főpásztor vezette, aki köszöntötte a résztvevőket, közöttük Michael Wallace Banach pápai nunciust, az érsekeket és püspököket, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettest és Lázár János építési és közlekedési minisztert, Eger megválasztott polgármesterét, a testvéregyházak képviselőit, az egyházmegye papságát, a szerzeteseket, a papnövédeket, a különféle nevelési és oktatási intézmények képviselőit, és a híveket.

„Öt év intenzív és gondos munka után ma hálát adunk azért, hogy a gondviselő Isten segítségével megvalósulhatott bazilikánk, az egri székesegyház szentelt vízzel meghintette a falakat, oltárokat, s a jelen lévő híveket.

Homíliájában a főpásztor emlékeztetett rá: „Háborúktól, fészültségektől és különféle csapásoktól terhelt korunkban megtapasztaljuk a világban a gonosz erők jelenlétét. Amikor ma Szent Mihály főangyal pártfogásába ajánljuk magunkat, azért imádkozunk, hogy védelmezze Isten Egyházát és minket is, akik oltalmáért esedezünk. Hitvallásunkban mennyről és földről, a látható és a láthatatlan világról van szó. A föld, és minden, ami a világban látható az az emberek világa, míg a menny az Isten, az angyalok és a többi szellemi teremtmények világa. Ma, Szent Mihály főangyal ünnepén ennek a két világnak a kapcsolata, egymás elleni küzdelmére, a láthatatlan világ erejére és annak végső győzelmére emlékezünk, amikor ennek a templomnak, a felújítás utáni megáldását végeztük el a szentmise elején, amellyel ezt a helyet újra Istennek szenteltük. Azzal, hogy ez a ház Isten háza lett, ez a templom

ra. Ennek fényében értelmesebbé vált az Isten ellen folytatott harc, és amely harc az idők végéig tart. Tapasztaljuk, hogy ma is dül, mivel a Sátán azóta is jelen van és működik a világban. Ezért aktuális a Péter levél buzdítása: 'Józanok legyetek és vigyázzatok! El-lenségeitek, a sátán, ordító orosz-lán módjára ott kószál mindenütt, és keresi, kit nyeljen el. Erősen álljatok neki ellen a hitben!' Igaz ugyan, hogy a végső küzdelem egyszer s mindenkorra eldőlt, amikor Szűz Mária Fia szét-taposta a Sátán fejét, de ő még továbbra is a sarka után leselkedik. Részleges győzelmeivel sokakat megtéveszt, és úgy állítja be azokat, mintha ő lenne a világ igazi ura.”

székesegyház építetője Pyrker János László érsek volt, s 1837-ben adták át. Hangsúlyozta: ahhoz, hogy valaki keresztény legyen egy dolog fontos, fogadja el Jézus Krisztus meghívását, akinek Péter apostol mondta: „Te vagy Krisztus, az élő Isten fia”. A nuncius hangsúlyozta: Mivel Jézus Krisztus tanítása mindörökké megmarad, ezért „Gyertek, imádjuk az Urat!” Ismételte meg a templom bejárata fölött olvasható felszólítást. Majd Isten áldását kérte Ternyák érsekre és az egyházmegyében élő papokra és szerzetesekre.

A szentmise elején az egri érsek megáldotta a felújított bazilikát, végig járva a templomot, szentelt vízzel meghintette a falakat, oltárokat, s a jelen lévő híveket.

Megáldották a felújított egri bazilikát, végig járva a templomot, szentelt vízzel meghintette a falakat, oltárokat, s a jelen lévő híveket.

A szentmise főcelebránsa Ternyák Csaba érsek volt

Fotó: Lénárt Márton

Az egyházmegyei találkozó résztvevői

a láthatatlan világ része is lett, és közben továbbra is megmaradt közből épült templomnak, amely része a látható világnak. Templomaink olyan szent helyek, ahol az ég és a föld különleges módon találkozik, ahol mi is könnyebben rátalálunk halhatatlan lelkeinkre.”

A főpásztor rámutatott arra, hogy a felfedezésre váró látható világ mellett van egy láthatatlan világ is, amelyet sem érzékszerveink, sem műszereink nem érzékelnek, amelyet egyedül csak a kinyilatkoztatás és a hit segítségével tudunk megismerni. Ez a világ az Isten világa, az angyalok, a többi szellemi lények, fejedelemségek, hatalmasságok, és az üdvözült lelkek világa.

Ternyák Csaba érsek hangsúlyozta: „A Jelenések könyvéből vett ünnepi szentleckében arról hallottunk, ahogy Mihály és angyalai harcoltak a sárkány ellen. A sárkány és angyalai pedig védekeztek, de nem tudtak ellenállni, és nem maradt számukra hely a mennyben, ezért a földre vetették őket. Az egyházatyák úgy értelmezték ezeket a sorokat, mint annak igazolását, hogy Isten próbára tette az angyalokat és ennek során került sor a harc-

ra. Ennek fényében értelmesebbé vált az Isten ellen folytatott harc, és amely harc az idők végéig tart. Tapasztaljuk, hogy ma is dül, mivel a Sátán azóta is jelen van és működik a világban. Ezért aktuális a Péter levél buzdítása: 'Józanok legyetek és vigyázzatok! El-lenségeitek, a sátán, ordító orosz-lán módjára ott kószál mindenütt, és keresi, kit nyeljen el. Erősen álljatok neki ellen a hitben!' Igaz ugyan, hogy a végső küzdelem egyszer s mindenkorra eldőlt, amikor Szűz Mária Fia szét-taposta a Sátán fejét, de ő még továbbra is a sarka után leselkedik. Részleges győzelmeivel sokakat megtéveszt, és úgy állítja be azokat, mintha ő lenne a világ igazi ura.”

Ternyák Csaba érsek homíliája végén kérte: „Ez a mai ünnep erősítsen meg bennünket abban a hitben, hogy mi Isten élő egyházának, a nem kőből épült templomnak vagyunk élő kövevei. Hisszük, hogy Isten angyalai lelki és szellemi küzdelmeinkben mellettünk állnak és oltalmaznak bennünket, akik testi mi voltunkban a látható világ polgárai vagyunk, de halhatatlan lelkünk és Jézus Krisztustól kapott istengyermeki méltóságunk által meghívást kaptunk arra, hogy a láthatatlan világnak a polgárai legyünk.”

Az ünnepi szentmise a pápai himnusszal, a magyar himnusszal és a kivonulási énekkel zárult.

Az ebédet követően 14 órakor került sor az erre az alkalomra komponált oratórium bemutatására: *Jézus csodatételei* címmel. Szerzője az egri származású Magda Dávid zeneszerző. Az előadók: Bakos Kornélia, Kolozsi Balázs, Cser Péter, Pap Nikolett, Bita Boglárka, a Cantus Agriensis, a Cardinal Mind-szenty és a Szent Ferenc Kórus, az Argenteus Kamarakórus, az Egri Érseki Fiúköros és a Camerata Miskolc előadásában, Gergely Péter Pál vezényelével. Orgonán közreműködött Kubik Tamás. **Homa János**

JEGYZET

Nap mint nap találkozunk portálok felett és mellett feliratokkal, hirdető táblákkal, a házak külső falán kifüggesztett hirdetésekkel, főleg a kapuk környékén cégerekkel. A falra felkerült felirat, amely az épületre vonatkozik, a ház stílusára, jellegére, de gyakrabban a benne zajló eseményre és akár egy ott lakó neves személyre is utal.

A középkori gótikus katedrálisokon ritkán van felirat. Ehelyett a kapubéleteken, szentek megformált alakjai, és azok különböző helyzetben való ábrázolása meséli el az az erkölcsi tanítást, amit az épület üzen, hogy aki oda belép, annak tanulságot szolgáljon.

A korábbi, római kor templomait és középületeit bejárva viszont azt találjuk, hogy abban a kultúrában az írás-

nak különösen kiemelkedő szerepe volt. Gyakran találunk feliratokat, többségében a bejárat fölött, a párkányzat alatt. A klasszicista kor, a gótika előtti görög-római építészeti stílust követi. Ezért a 19. században épült egri bazilika bejárata fölött is feliratot tet-

tek: *Venite Adoremus Dominum! Jöjjetek, imádjuk az Urat! Ez a meghívás minden templomra igaz; különös hangsúlyt ad azonban a szövegnek, hogy az egyházmegye főtemploma homlokzatán találjuk.*

Az egyházmegye katolikus iskolái számára, minden esztendőben kiírásra kerül egy mottó, ami megadja a közös hangját annak a tanévnek. A mos-

tani tanév mottója azonos a bazilika homlokzatának feliratával: *Venite Adoremus Dominum! Jöjjetek imádjuk az Urat! Jelezheti ez akár a temp-*

kor vége van a misének, érte jön. Jöjjetek, imádjuk az Urat! Ez a tanév mottója, mindenkinek szól a meghívás, aki-nek bármi köze is van a tanításhoz, legyen az pedagógus, tanuló vagy szülő. Jöjjetek, gyertek! Ilyen jellegű meghívást, az apostolok is átéltek. Egyik alkalommal, János és András, Jézus után erednek, amikor az Úr ezt észreveszi, megkérdezi, hogy mit akarnak? Erre azok azonnal a lényegre térnek: Mester hol laksz? Gyertek, nézzétek meg! – jön a válasz. Vele mennek és nála felejtkeznek. Mennyivel másabb valakit meghívni: jöjj, jöjjetek, mintsem küldeni: menj, menjete! Mégis mindkettőnek szent jelleget tulajdonítunk,

és a nyelv gazdagságára is felfigyelhetünk. Mindkét kifejezés használatos: hívás és küldetés. Előbb az egyik, később a másik.

Amikor tehát belépünk az egri bazilikába, olvassuk a feliratot: *Venite Adoremus Dominum, és mielőtt kilépünk egy-egy szentmise után elhangzik: menjetek békével! Jöjjetek és menjete! A latin szertartásban évszázadokig megvolt ez a szép szó pár: Venite-Íte: jöjjetek és menjete! A hívás és küldetés azonban nemcsak nyelvi szójáték, hanem kifejezi azt, ami a kettő között a templomban történik velünk: megtisztulunk, feltöltődünk. A megszüpült székesegyházba belépve érezzük a meghívást, és onnan távozva azt is, hogy küldetésben járunk.*

Juhász Ferenc

Venite Adoremus!

HÍREK

Megújult a Miskolci Kálvária

RÉGÓTA romos állapotban állt Miskolcon a kálvária, bár a Mindszenti plébánia hosszú idő óta szeretne volna rendbe hozni, amihez viszont jelentős anyagi források voltak szükségesek. A felújítási projekt nemrégiben, a miskolci kötődésű, de Budapesten élő Piukovics család jóvoltából kapott lendületet, az ő jelentős anyagi hozzájárulásuk révén idén befejeződhetett a stációk restaurálása. Az ünnepélyes átadás szeptember 14-én, A Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén volt. A búcsúi szentmisét a felújítást finanszírozó Piukovics család egyik tagja, az újmisési Piukovics Dániel atya mutatta be. A Miskolci Kálvária ünnepélyes megáldása a tervek szerint 2025 tavaszán lesz.

Csíksomlyó és a Kárpát-medencei keresztény értékek

CSÍKSOMLYÓ és a Kárpát-medencei keresztény értékek címmel nyílt kiállítás az Egri Érseki Palota Turisztikai és Látogatóközpontban a Keresztény Értelmisségiek Szövetségének egri csoportjával közös szervezésben. A helyi szervezet elnöke, Bérczessy András bevezetőjében köszönetet mondott az együttműködésért, melynek köszönhetően ez az értékes program megvalósulhatott az Ars Sacra Fesztivál elemeként. Mária-énekekkel színesítette a megnyitót Nagy Krisztina, majd Béres Gyula hittanár, a KÉSZ egri tagja a zárandoklat teológiai, bibliai alapjairól szól. Elmondta, az ember mindenkor zárandoklásnak tekintette az életet. Érezte, hogy idegen ebben a világban és kanyargós úton vándorol igazi hazája felé. Az egyház életét végig kíséri a zárandoklás lelke. Hozzátette: a zárandoklás lényegét a búcsújárásban lehet átélni. Keresztény Dénés, a Keresztény Értelmisségiek Szövetségének elnökhelyettese a kiállítás történetét ismertette elmondta: a Kárpát-medencei Magyarság Evangélicizációjáért Alapítvány pályázata rá érkezett művekből állították össze az anyagot. Ez is jól kifejezi a nagy múltú szervezet céljait. A 35 éves KÉSZ feladatának tartja, hogy ne csak az anyaországon belül, hanem a teljes magyarság körében megjelenítse a krisztusi tanítást a mindennapi életben. A 26 képből álló tárlat képei olykor művészi, máskor dokumentáló jelleggel mutatják be az adott témákat.

Egyházmegyei hírek

Kiadja az Egri Főegyházmegye 3300 Eger, Széchenyi u. 1. Szerkeszti a szerkesztőbizottság Felelős szerkesztő: Homa János
Honlap: www.eger.egyhazmegye.hu
e-mail: info@eger.egyhazmegye.hu
Készült a HEVES HÍRLAP közreműködésével.
Kedvezményes előfizetés: 06-46/998-800
Nyomdai munkák: Virtuóz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Csepellényi György 1689. évi sátoraljaújrhelyi újratemetése

Az 1689. év nemcsak a kanonizációs eljárás elindítása miatt nevezetes Csepellényi György ügyében, hanem azért is, mert ebben az évben Egerfarmsról Sátoraljaújrhelyre viték földi maradványait.

A háborús helyzet miatt (Thököly-féle felkelés) alkalmatlannak tűnt az egerfarmosi sírhely. Landor László megjegyezte, hogy a hit és a törvényes király ellen harcolók még a sírhelyeket és kriptákat is megrongálták. Ezért, hogy Csepellényinek biztonságosabb nyughelye legyen, Barilovich Lajos pálos rendi vikárius, később a rend generálisa, 1689-ben engedélyt kapott Fenesy György egri püspöktől, hogy áthelyezze Csepellényi földi maradványait a rend sátoraljaújrhelyi templomába. 1689. május 11-én Csete József egri kanonok, Nagy János egri plébános, Gaál István sátoraljaújrhelyi plébános és Podl Kelemen, az egri jezsuita rendház előjárója nyitották fel a sírt. A szarkofágot a felette található felirat alapján azonosították, amelyen az elhunyt neve mellett a halál néme és ideje volt még olvasható. A holttest semmiféle bűzt nem árasztott. Szintén megtalálták a sírban a temetésen a kezében tartott viaszkegyet is, amelyet Podl Kelemen jezsuita szerzetes vitt magával. Csepellényit Egerben a Szent Mihály arkangyal

A sátoraljaújrhelyi pálos-piarista Nagyboldogasszony-templom

templomban ravatalozták fel. Ez a templom a mai bazilika helyén állt, melyről Bél Mátyás (1684-1749) részletes leírást adott a *Notitiában*, Eger városának ismertetésében. A nagyobb templomkapu felett olvasható felirat szerint a templomot Telekessy István egri püspök kezdte el építeni 1713-ban. Az építkezést utóda, Erdődy Gábor Antal fejezte be 1727-ben.

Csepellényi holtteste előtt, 1689. május 13-án a városiak nagy tömege róttá le kegyeletét, majd kísérté el a külvárosi kapuig. Sátoraljaújrhelyen a pálos rendhez tartozó Szent Egyed templomban a legújabb kápolnában helyezték el, melyet I. Rákóczi Ferenc építtetett, egy olyan kriptában, melyben előtte senki sem feküdt. Az itt olvasható sírfelirat, amely Csepellényi életének

máriavölgyi állomását, missziós tevékenységét és mártírságát ismerteti, a pálos rendi Bengér Miklós és az ő nyomán rendtársa, Szöllősi Gáspár is közölte a rendről, illetve Csepellényi életéről szóló műveiben.

A pálos rendi vonatkozású iratok gyűjteményében, az *Acta generalibus* az 1770. évből olvasható egy bejegyzés, mely szerint az újrhelyi monostorban őrzik Isten tiszteltreméltó szolgájának, Csepellényi Györgynek a szent ereklyéit, melyeket igen hosszú ideje, bizonyos okokból kifolyólag senki sem nyitott ki és vizsgált meg a főtisztelendő vizitátorok közül. Ennélfogva Esterházy Pál, a pálos rend generálisa Szent György ünnepnapján meglátogatta a monostort, hogy lássa, milyen illendőséggel őrzik az itt elhelyezett szent ereklyéket. A generális egy már majdnem elkorhadt urnát talált, ezért a sátoraljaújrhelyi monostor perjelének megparancsolta, hogy minél előbb gondoskodjon egy új urna készítéséről, hogy abba lehetőség szerint nagyobb hódolattal és tisztelettel áthelyezhessék a tiszteletre méltó vértanú szent ereklyéit. Ennek elvégzését a perjel atya becsületesen elrendelte. Csepellényi György földi maradványait 1770 óta ebben az új urnában őrzik egészen az 1989. évi ünnepélyes újratemetéséig.

Benei Bernadett

A HÓNAP VERSE

Juhász Gyula

Béke

És minden dolgok mélyén béke él
És minden tájak éjén csend lakik
S a végtelenség összhangot zenél
S örök valók csupán mély álmaink.
És minden bánat lassan béke lesz
És mindenik győtrődés győzelem
S a kínok kínja, mely vérg sebez,
Segít túllátni a szűk életen.
Testvéreim: a boldogság örök
S e tájon mind elmúlt, ami jó
S az élet, a szép, nagy processzió,
Mely indul örvény és sírok fölött,
Az égi táj felé tart csendesen
S egy stációja van: a végtelen.

(1912)

Juhász Gyula (1883 – 1937)
magyar költő. A 20. század első felében Magyarország egyik legelismertebb költője, a magyarság sorsának egyik legjelentősebb magyar lírai kifejezője.

Veni Sancte a Szemináriumban

Szeptember 14-én, Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén 320. tanévet nyitotta meg az Egri Érseki Papnevelő Intézet. A tanévnyitó Veni Sancte alkalmából jelen voltak a Redemptoris Mater Egyházmegyei Missziós Szeminárium előjárói és papnövendékei is.

A Szentlélek segítségül hívása után Vízi János a szeminárium új rektora, hivatala megkezdése alkalmából ünnepélyesen esküt tett a papnevelő intézet kápolnájában. Ezt követően Dr. Dolhai Lajos az Egri Hittudományi Főiskola rektora köszöntötte a megjelenteket, majd felvázolta az idei tanév legfontosabb tudnivalóit. Beszédében a papnövendékeket buzgó lelki életre és a tanulmányok igényes elsajátítására ösztönözte. Az ünnepség végén kihirdette, hogy idén a nemzeti felsőoktatási ösztöndíjat Mihályi Mátyás VI. éves diakónus nyerte el.

A tanévnyitó Veni Sancte a három új első éves kispap eskütételével, majd a himnuszok elénekelésével zárult.

Megnyitották az egyetemi tanévet

Negyedik tanévet kezdi az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem az Egri Főegyházmegye fenntartásában. 2024. szeptember 6-án Ternyák Csaba egri érsek, az egyetem nagykancellárja mutatott be szentmisét az egri bazilikában.

Szentbeszédében a Szentlélekről elmélkedve úgy fogalmazott: Isten szent lelkét hívjuk segítségül, mert szeretnénk a külső kihívásoknak és belső igényeknek megfelelni. A Szentlélek, mint harmadik isteni személy jelen van életünkben, arra sarkall, hogy ne elégedjünk meg mai önmagunkkal. Ezért olyan fontos, hogy már a családban

megtanulják a gyermekek a keresztvetést és azt, hogy mindent a Szentháromság egy Isten nevében és segítségével akarunk kezdeni.

Ferenc pápa ázsiai apostoli útján a fő téma a békés együttműködés és a párbeszéd. Az egri egyetem is megnyitja kapuit külföldi hallgatók előtt, befogadja más kultúrák hallgatóit is. A Szentlélek sem uniformizál, mert mindenkinek van helye Krisztus egyházában.

Saját életünkben is harmóniára, békességre van szükségünk. Ennek ellentéte a háború, az egymás elleni harc, mely nem az ő műve. A Szentlélek adja a harmó-

A tanévnyitó résztvevői a szentmisén

Fotó: Federics Róbert

niát és a békességet. Ezt tapasztalták meg az apostolok is az első Pünkösdkor, amikor ott volt velük Szűz Mária, akit mi is kérünk, tanítson meg bennünket a Szentlélek befogadására – zár-

ta tanítását a főpásztor. A szentmise után Dr. Pajtkókné Dr. Tari Ilona rektor mondott köszöntőt, majd fogadalmat tettek az új egyetemi polgárok, s átvették jelképesen Eger város kulcsát.

Hét új óvoda az egyházmegyében

A Magyar Katolikus Egyház országunkban 126 óvodát újított fel, illetve hozott létre az elmúlt években, amelyből 55 új építésű. A beruházások 13 ezer óvodai férőhelyet érintettek, ezen belül 4 ezer új férőhely jött létre. Az Egri Főegyházmegye a Magyarország Kormányától a 1212/2018. (IV. 6.) Korm. határozat alapján kapott támogatást „A Magyar Katolikus Egyház országos óvodafejlesztési programja” támogatási cél megvalósítása érdekében, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. közreműködésével használta fel. Ennek köszönhetően az Egri Főegyházmegyében számos óvoda felújítása mellett, új óvodák épültek és épülnek. A program 20 új óvodaépület létesítését jelenti.

2024 szeptemberében 7 településen, összesen 21 csoport-

Új óvodában a gyerekek

ban kezdték új óvodában a nevelési évet a gyermekek és az óvodapedagógusok, valamint segítők. Az építési munkák eredményes befejezése után Fegyverneken, a Szent Rita Katolikus Óvoda, Jászberényben, a Szent Rozália Katolikus Óvoda, Mezőkövesden, a Boldog

Gizella Katolikus Óvoda; Ózdon, a Néri Szent Fülöp Katolikus Óvoda; Sajószentpéteren, a Szent Imre Katolikus Óvoda; Szerencsen, a Szent Kinga Katolikus Óvoda és Vámosgyörkön, a Tulipán Katolikus Óvoda új épületeiben indul a 2024/2025. óvodai nevelési év.

„A szent művészet utat mutat”

Magyar zeneszerzők dallamai mellett, Verdi muzsikája is felszendült a nívós rendezvénysorozat, a II. Miskolci Ars Sacra Fesztivál megnyitóján szeptember 13-án a Zenepalota Béke termében. Mindezt a Szent Ferenc Kórus, a Cardinal Mindszenty Kórus és a Cantus Agriensis Kórus adta elő, Gergely Péter Pál, Pro Urbe-díjas karnagy vezényletével. Az est házigazdája: Czikora Ágnes, a BluePixel Kommunikációs és Produkciós Iroda ügyvezető igazgatója volt.

A nagy érdeklődésre számot tartó, tíz napos fesztivál célja a keresztény szellemiség és béke üzenetének közvetítése ökümenikus szellemben. Emellett a szakrális művészetek ápolá-

sa, terjesztése, a város kulturális értékeinek bemutatásán keresztül. Negyvenöt értékes kulturális program több száz szereplője várta az érdeklődőket szeptember 22-ig, Miskolc több helyszínén, illetve Szendrőben és Szintpétern is.

A fesztivál megálmodója: Várhelyi Krisztina főszervező, az Élhető Lélek Alapítvány alapító tagja. A seregszemle fővédnöke: Ternyák Csaba egri érsek. A programsorozat tizennyolc civil szervezet, több mint negyven egyházi közösség, valamint intézmények, iskolák összefogásával, a Miniszterelnökség, Miskolc önkormányzata és a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával valósult meg.